

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

Ne dăduserăm întâlnire a treia zi după întoarcere, dar Micaela, fiind împiedicată să vină, îmi trimise o scrisoare prin care își cerea scuze. I-am recunoscut numaidecât scrisul și, pentru că în momentul acela tocmai citeam un articol de ziar, am pus plicul deoparte ca să sfârșesc mai întâi lectura. Mai mult decât atât: am citit gazeta până la anunțurile comerciale.

Uitasem cu desăvârșire de răvaș, când, într-un târziu, am văzut plicul nedescăcut pe masă. Atunci am tresărit, ca în fața unei descoperiri neașteptate.

„Dacă n-am devorat rândurile ei din prima clipă, când scrisoarea a încăput în mâinile mele, înseamnă ... înseamnă ... Am clătinat capul a tristețe, dar mai mult teatral, pentru că, de fapt, mă simțeam inundat de o tainică satisfacție ... înseamnă că dragostea agonizează ...”

În această stare de indiferență am parcurs rândurile Micaelei. Ea nu se scuza numai că nu putuse veni, ci îmi scria că mă iubește (repetare fără sens), că se simte alta (infatuare), că îi lipsește aerul când nu sunt lângă ea (banalitate exasperantă). Am avut chiar impresia că împiedicarea invocată nu fusese decât un pretext ca să încredințeze hârtiei tot ce avea pe suflet.

„Eu simt – scria în continuare – mi-o spune instinctul, care nu se înșală niciodată, că tu nu mă iubești atât cât te iubesc eu.”

Apoi chiar asta mi-ar trebui: să-mi pierd capul! – gândeam, surâzând cu superioritate, și am aruncat scrisoarea cât colo.

Aș fi putut să-i răspund, aștepta, desigur, un răspuns. Dar n-am crezut necesar acest lucru. La urma urmei, ce rost are să-i îndrug fraze goale de conținut, dacă nu mai am nimic de spus? Tot ce am avut de spus i-am comunicat la timp.

Din clipa aceea, se născu în mine gândul despărțirii. Era absurd un astfel de gând, dacă nu chiar monstruos. Să te desparți așa, pe nepusă masă, de o fată cucerită atât de greu [...] și a cărei densă conviețuire ți-a lăsat în suflet urme adânci ca pașii uriașilor pe zăpada pură și proaspătă.

De ce mă frământa acest gând? De ce le părâsisem atât de crud, fără certarea conștiinței, pe celelalte iubite ale mele, care, la fel, îmi dăduseră totul?

Unde voiam să ajung? Leșise din nou la suprafață acel demon al rațiunii care mă împingea la asemenea fapte, nu numai în dezacord cu simțirea, dar chiar primejdioase? Da, asta era. Nu încăpea îndoială.

Mihail Drumeș, *Invitație la vals*

Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *să sfârșesc* și *desigur*. **2 puncte**
2. Explică rolul cratimei în structura *n-am devorat*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești o locuțiune/expresie care să conțină substantivul *gând*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea temporală. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul imperfect în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *De ce mă frământa acest gând? De ce le părâsisem atât de crud, fără certarea conștiinței, pe celelalte iubite ale mele, care, la fel, îmi dăduseră totul?*

Unde voiam să ajung? Leșise din nou la suprafață acel demon al rațiunii care mă împingea la asemenea fapte, nu numai în dezacord cu simțirea, dar chiar primejdioase? Da, asta era. Nu încăpea îndoială. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul muzicii în viața tinerilor*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *particularități de construcție a personajului* într-un *text dramatic* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrate prin două scene/secvențe comentate;
- ilustrarea a patru componente de structură și de limbaj ale textului dramatic, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, act, scenă, modalități de caracterizare a personajului, registre stilistice, limbaj, notațiile autorului etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului dramatic studiat se reflectă în construcția personajului.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *să sfârșesc* – să termin; *desigur* – negreșit) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului cratimei în structura indicată (de exemplu: marchează rostirea legată a două cuvinte diferite; marchează elidarea unei vocale) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea temporală (de exemplu: *Ne dăduserăm întâlnire a treia zi după întoarcere; Din clipa aceea, se născu în mine gândul despărțirii*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: scrisoarea, despărțirea) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. menționarea tipului de perspectivă narativă din textul dat (perspectivă narativă de tip subiectiv) **4 puncte**
7. prezentarea rolului verbelor la timpul imperfect în textul dat: prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.; prezentare schematică, ezitantă – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului epic prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței citate: comentare adecvată și nuanțată – 3 p.; comentare schematică, ezitantă – 2 p.; încercare de comentare – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente – 4 p.; text parțial organizat, fără echilibru între componente – 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concludiv etc., conectori argumentativi): utilizare adecvată – 4 p.; utilizare parțial adecvată – 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
 - registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales **4 puncte**
 - prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.
 - prezentare ezitantă – 2 p.
 - prezentare schematică sau superficială – 1 p.
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, ilustrate prin două scene/secvențe comentate **4 puncte**
 - menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 1 p.
 - ilustrarea trăsăturii menționate prin două scene/secvențe comentate – 3 p.; ilustrarea trăsăturii menționate printr-o scenă/secvență comentată – 2 p.; simpla numire a unor scene/secvențe sau tendința de rezumare – 1 p.
- câte 1 punct pentru ilustrarea oricăror patru componente de structură și de limbaj ale textului dramatic, semnificative pentru construcția personajului ales **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema textului dramatic se reflectă în construcția personajului: susținere adecvată și nuanțată – 4 p.; încercare de susținere sau schematism – 2 p.; simplă formulare a opiniei – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
 - text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 3 p.
 - text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică – 2 p.
 - text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
 - relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante – 2 p.
 - relație nerelevantă între idee și argument, schematism – 1 p.
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.